

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ  
ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ  
ПРАЦІВНИКІВ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

# ВИПУСКНА РОБОТА

на тему:

*«Методична робота викладача закладу  
професійної (професійно-технічної) освіти»*

**Виконала:** слухачка КПК, викладачка  
ДНЗ «Лісоводський професійний аграрний ліцей»  
Наталія БОРОВИК  
**Керівник:** методистка НМЦПТОПК  
Галина ТИМОЩУК

Хмельницький – 2024 рік

## ЗМІСТ

Вступ (актуальність теми, мета дослідження, об'єкт та предмет дослідження, методологія дослідження)

I. Теоретичний аспект методичної роботи викладача профтехосвіти

1.1. Поняття та значення методичної роботи в освіті

1.2. Особливості методичної роботи в профтехосвіті

1.3. Основні принципи методичної роботи викладача профтехосвіти

II. Зміст методичної роботи викладача профтехосвіти

2.1. Планування та організація навчального процесу

2.2. Розробка методичних матеріалів для викладання предметів

2.3. Використання інноваційних методів та технологій в навчальному процесі

2.4. Оцінювання та корекція методичної діяльності

III. Практична реалізація методичної роботи викладача профтехосвіти

3.1. Досвід впровадження методичних інновацій в навчальний процес

3.2. Роль самоосвіти в професійному зростанні викладача

3.3. Співпраця з колегами та іншими учасниками освітнього процесу

IV. Проблеми та перспективи методичної роботи викладача профтехосвіти

4.1. Визначення основних проблем у методичній роботі викладачів профтехнічних навчальних закладів

4.2. Шляхи вирішення існуючих проблем

4.3. Можливості вдосконалення методичної роботи для підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти

Висновок

Список використаної літератури

Додатки

## ВСТУП

Актуальність теми "Методична робота викладача профтехосвіти" полягає в її важливості для якісної підготовки фахівців в сучасному світі.

Постійна зміна технологій і вимог ринку праці: швидкі технологічні зміни у сучасному світі вимагають від викладачів профтехосвіти постійної адаптації своїх методичних підходів до навчання, щоб забезпечити учнів необхідними навичками та знаннями для успішної кар'єри.

Зростаюча конкуренція на ринку праці: випускники профтехнічних навчальних закладів конкурують за робочі місця зі здобувачами освіти інших освітніх інституцій та з досвідченими спеціалістами. Важливо, щоб методична робота викладача сприяла формуванню випускників, які відповідають вимогам сучасного ринку праці.

Підвищення якості професійної освіти: методична робота викладача є ключовим елементом в підвищенні якості професійної освіти. Вона впливає на ефективність навчального процесу, розвиток критичного мислення, творчих навичок та інші аспекти, які визначають успішність випускника.

Роль профтехосвіти в економічному розвитку: професійна освіта визначає конкурентоспроможність національної економіки, тому її якість та ефективність методичної роботи викладачів мають прямий вплив на економічний розвиток країни.

Загалом, ефективна методична робота викладача профтехосвіти є критично важливою для підготовки висококваліфікованих фахівців, які відповідають вимогам сучасного ринку праці та сприяють подальшому розвитку суспільства.

Мета дослідження "Методична робота викладача профтехосвіти" полягає у глибокому розумінні та аналізі методів, стратегій та підходів, які використовуються викладачами професійно-технічних навчальних закладів для підготовки кваліфікованих фахівців. Конкретні цілі дослідження можуть включати:

Аналіз сучасного стану методичної роботи викладачів профтехосвіти: дослідження присвячене огляду та оцінці практик, які використовуються викладачами професійно-технічних навчальних закладів для організації навчального процесу.

Визначення проблем та перешкод у методичній роботі: ця частина дослідження має на меті виявлення факторів, які ускладнюють ефективність методичної діяльності викладачів профтехосвіти.

Розробка рекомендацій з вдосконалення методичної роботи: на основі аналізу стану справ, дослідження може пропонувати конкретні заходи та стратегії для підвищення ефективності методичної роботи викладачів професійно-технічних навчальних закладів.

Встановлення зв'язку між методичною роботою та якістю професійної підготовки: дослідження може спрямовуватися на визначення впливу методичної роботи на успішність учнів у засвоєнні професійних знань та навичок.

Отже, мета дослідження "Методична робота викладача профтехосвіти" полягає у систематичному аналізі та вдосконаленні практик, спрямованих на підвищення якості професійної освіти та підготовки кваліфікованих фахівців.

Об'єктом дослідження є методична робота викладача профтехосвіти, тобто система методологічних, організаційних, педагогічних та інноваційних підходів та стратегій, які використовуються викладачами професійно-технічних навчальних закладів для організації та проведення навчального процесу.

Предметом дослідження є конкретні аспекти та аспекти методичної роботи викладача профтехосвіти, такі як планування навчальних занять, розробка навчальних матеріалів, використання інноваційних методів та технологій, оцінювання навчальних досягнень учнів, а також професійний розвиток викладача.

Отже, об'єкт дослідження - це система методичної роботи викладача профтехосвіти в цілому, тоді як предмет дослідження складається з

конкретних аспектів цієї системи, які можуть бути обраними в рамках конкретної роботи.

Методологія дослідження "Методичної роботи викладача профтехосвіти" може включати такі методи та підходи:

Літературний аналіз: проведення огляду наукової літератури щодо методичної роботи викладачів профтехосвіти для збору теоретичних підстав і попереднього розуміння проблематики.

Анкетування та опитування: проведення анкетування серед викладачів профтехосвіти для вивчення їхніх методичних практик, проблем та потреб у підвищенні кваліфікації.

Спостереження: проведення спостережень за практикою викладачів під час проведення навчальних занять для оцінки їхніх методичних підходів та ефективності.

Експериментальні методи: впровадження нових методичних підходів або інновацій у роботу викладачів для оцінки їхньої ефективності та впливу на результати навчання здобувачів освіти.

Статистичний аналіз: аналіз даних, отриманих в результаті анкетування, спостережень або експериментів, для виявлення тенденцій, кореляцій та інших статистично значущих зв'язків.

Кейс-стаді: вивчення конкретних випадків методичної роботи викладачів для детального аналізу проблем, успіхів та недоліків.

Експертні оцінки: залучення експертів у галузі профтехосвіти для оцінки методичних підходів, розробки рекомендацій та підтримки прийнятих рішень.

Ця комбінація методів дозволить провести комплексне дослідження методичної роботи викладачів профтехосвіти з урахуванням різноманітності аспектів та особливостей цієї діяльності.

## **I. Теоретичний аспект методичної роботи викладача профтехосвіти**

### **1.1. Поняття та значення методичної роботи в освіті**

Методична робота в освіті - це система дій, спрямованих на організацію навчального процесу та підвищення його ефективності через розробку та застосування методик, підручників, навчальних посібників, програм, рекомендацій, методичних матеріалів, відповідно до вимог освітньої програми та індивідуальних потреб учнів.

Методична робота є органічною складовою діяльності закладу професійної освіти. Головні завдання, принципи методичної роботи визначено, виходячи з Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Концепції розвитку педагогічної освіти (зі змінами і доповненнями), Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна освіта), Положення про організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах, Положення про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі, Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Типове положення про атестацію педагогічних працівників, Порядок підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників, рекомендацій Департаменту освіти і науки, молоді та спорту ХОДА, НМЦ ПТО ПК у Хмельницькій області, Статуту і Концепції методичної роботи закладу освіти та інших нормативно-правових документів.

**Виходячи з вищерозглянутого, принципами методичної роботи є:**

- демократизація та гуманізація навчального процесу;
- науковість методичної роботи;
- актуальність, зв'язок з життям;
- цільовий підхід до організації методичної роботи;
- системність та систематичність відповідно до завдань училища;
- оперативність та мобільність;

- прогностичність та випереджувальний характер;
- спрямованість на виділення головного;
- поєднання індивідуальних і колективних форм;
- створення сприятливих умов для творчого пошуку.

### **Основні напрями методичної роботи:**

- формування психолого-педагогічної культури всіх працівників,
- підвищення рівня кваліфікації, інформаційної компетентності;
- розробка комплексно-методичного забезпечення предметів і

професій;

- вивчення, узагальнення та впровадження кращого педагогічного досвіду, досягнень науково-технічного прогресу;

- удосконалення змісту, форм і методів організації навчально-виховної

та виробничої діяльності на основі принципів гуманізації,

- демократизації, поєднання навчання з продуктивною працею;

- вивчення, впровадження нових інформаційних технологій (поряд з традиційними), форм і методів навчання, що визначають авторський характер викладання;

- створення умов для збереження, систематичного поповнення та ефективного використання методичного фонду, аудіо-та відеоматеріалів;

- володіння методикою педагогіки співробітництва, спільної творчої діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти;

- залучення педагогів до дослідницько-пошукової роботи;

- розробка і видання навчально-методичної літератури, дидактичних засобів навчання;

- формування професійної майстерності педагогічних працівників, поєднання їхнього стажування на підприємствах, підвищення кваліфікації на курсах ПК в поєднанні з колективними та індивідуальними формами методичної роботи у навчальному закладі;

- надання допомоги при підготовці до атестації;
- координація змісту методичної роботи зі змінами діяльності науково методичного центру.

Значення методичної роботи в освіті важко переоцінити. Ось кілька ключових аспектів:

Підвищення якості навчання та навчального процесу: методична робота допомагає викладачам створювати оптимальні умови для ефективного засвоєння знань учнями, а також використання різноманітних методів та прийомів для максимального розвитку їх потенціалу.

Адаптація до різних потреб та можливостей учнів: методична робота дозволяє враховувати індивідуальні особливості учнів та створювати персоналізовані підходи до навчання, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу та розвитку всіх учнів.

Інновації та постійне вдосконалення: методична робота відкриває простір для впровадження нових підходів, методів та технологій у навчальний процес, що сприяє постійному розвитку освітньої системи та адаптації до змін у суспільстві та технологіях.

Підготовка кваліфікованих кадрів: методична робота сприяє підготовці висококваліфікованих викладачів, які забезпечують якісне та професійне навчання учнів, що відповідає вимогам ринку праці та суспільства в цілому.

Отже, методична робота в освіті відіграє ключову роль у забезпеченні якості та ефективності навчання, розвитку здобувачів освіти та підготовці кваліфікованих фахівців, які відповідають потребам сучасного світу.

## **1.2. Особливості методичної роботи в профтехосвіті**

Особливості методичної роботи в профтехосвіті відрізняються від традиційних методів навчання та вимагають специфічних підходів та стратегій. Зокрема:

Орієнтація на практичні навички: однією з ключових особливостей профтехосвіти є акцент на практичному навчанні та вирішенні конкретних

завдань, що відповідають вимогам ринку праці. Тому методична робота в профтехосвіті повинна спрямовуватися на розвиток практичних навичок та вмінь учнів, а не лише на засвоєння теоретичних знань.

Інтеграція теорії з практикою: в профтехосвіті великий акцент робиться на зв'язку між теоретичними знаннями та їхнім практичним застосуванням. Методична робота має сприяти цій інтеграції, забезпечуючи ліцеїстів можливість відразу застосовувати здобуті знання в практичних завданнях.

Індивідуалізація навчання: у профтехосвіті можуть бути великі різниці в рівні знань та навичок між учнями. Тому методична робота має передбачати індивідуальний підхід до кожного учня, забезпечуючи необхідну підтримку та допомогу в їхньому навчанні.

Використання сучасних технологій: з врахуванням швидкого темпу технологічного розвитку, методична робота в профтехосвіті повинна включати в себе використання сучасних технологій та інноваційних підходів до навчання, що дозволяє учням отримувати актуальні та практичні навички.

Співпраця з підприємствами та працедавцями: у профтехосвіті важливо встановлювати партнерські зв'язки з підприємствами та працедавцями для забезпечення практичного навчання та стажування учнів. Методична робота повинна сприяти організації цієї співпраці та забезпечити взаємодію між навчальним закладом і ринком праці.

Отже, методична робота в профтехосвіті вимагає специфічних підходів та стратегій, спрямованих на підготовку кваліфікованих фахівців, які відповідають потребам сучасного ринку праці.

### **1.3. Основні принципи методичної роботи викладача профтехосвіти**

Основні принципи методичної роботи викладача профтехосвіти визначаються специфікою цієї галузі освіти та вимогами до підготовки кваліфікованих фахівців для ринку праці.

Практична спрямованість. Основний принцип профтехосвіти полягає в підготовці фахівців з практичними навичками, необхідними для реального

виробництва. Тому методична робота повинна орієнтуватися на розвиток конкретних практичних вмінь та навичок, які вимагає ринок праці.

Індивідуалізація навчання. Враховуючи різний рівень підготовки та індивідуальні особливості учнів, важливо забезпечити індивідуальний підхід до навчання кожного учня. Методична робота повинна передбачати можливості для індивідуальних консультацій, диференційованого навчання та підтримки в усвоєнні матеріалу.

Практичне застосування теорії. Методична робота повинна сприяти інтеграції теоретичних знань з їхнім практичним застосуванням. Викладач повинен допомагати учням розуміти, як застосовувати отримані знання в реальних ситуаціях та розвивати практичні навички.

Активне навчання. Важливо, щоб методична робота сприяла активному залученню учнів до навчального процесу. Це може включати в себе використання інтерактивних методів навчання, групову роботу, проектні завдання та інші форми активного навчання.

Використання сучасних технологій. Методична робота має використовувати сучасні технології та інноваційні підходи до навчання, що дозволяє учням отримати актуальні та практичні знання. Це може включати в себе використання комп'ютерних технологій, відеоуроків, віртуальних лабораторій та інше.

Ці принципи формують основу методичної роботи викладача профтехосвіти і допомагають забезпечити якісне та ефективне навчання учнів з врахуванням їхніх потреб та вимог ринку праці.

## **II. Зміст методичної роботи викладача профтехосвіти**

### **2.1. Планування та організація навчального процесу**

Планування та організація навчального процесу є ключовими аспектами методичної роботи викладача профтехосвіти. Нижче подано загальний план, який можна використовувати для цих цілей:

Аналіз вимог освітньої програми та потреб ринку праці: дослідження вимог та очікувань роботодавців щодо професійних навичок. Огляд освітньої програми для визначення ключових тем, підходів та вимог.

Визначення цілей та об'єктів навчання: формулювання конкретних цілей та об'єктів, які мають досягнутися протягом курсу. Врахування потреб та можливостей учнів у визначенні цілей навчання.

Розробка навчально-методичного забезпечення: підготовка навчальних планів, програм, рекомендацій, методичних матеріалів тощо. Вибір та підготовка необхідних навчальних матеріалів, прикладів, завдань.

Організація навчального процесу: розподіл матеріалу на окремі тематичні блоки або уроки. Планування занять з урахуванням активних методів навчання, використання різних навчальних методів та форм роботи. Визначення обсягу та темпу навчального матеріалу для кожного заняття.

Оцінювання та звітність: розробка системи оцінювання, включаючи критерії, методи та інструменти оцінювання. Проведення регулярного оцінювання знань та навичок учнів. Підготовка звітів про успішність здобувачів освіти та їхні досягнення.

Фідбек та корекція: збір фідбеку від здобувачів освіти щодо ефективності навчального процесу. Аналіз результатів оцінювання та корекція методів навчання для поліпшення якості навчального процесу.

Співпраця з колегами та експертами: обмін досвідом та інформацією з іншими викладачами. Консультація з експертами у галузі для вирішення складних питань та пошуку оптимальних рішень.

Цей план допоможе викладачам профтехосвіти ефективно планувати та організовувати навчальний процес, забезпечуючи якісну підготовку здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності.

## **2.2. Розробка методичних матеріалів для викладання предметів**

Розробка методичних матеріалів для викладання предметів є важливою складовою методичної роботи викладача профтехосвіти.

Аналіз вимог програми та цілей навчання. Ознайомлення з вимогами освітньої програми та визначення основних цілей та завдань курсу. Визначення тем, підрозділів та ключових понять, які потрібно включити до методичних матеріалів.

Вибір методів та форм навчання. Вибір найбільш ефективних методів та форм навчання для досягнення поставлених цілей. Врахування специфіки предмету та потреб учнів у виборі методів.

Розробка структури та змісту матеріалів. Визначення структури та логічного послідовності матеріалів. Розробка теоретичних матеріалів, практичних завдань, прикладів, тестів тощо.

Використання відповідних дидактичних засобів: вибір та розробка відповідних дидактичних засобів для підтримки навчального процесу (навчальні презентації, відео, інтерактивні завдання тощо). Підготовка інструкцій та матеріалів для використання цих засобів під час занять.

Адаптація до потреб учнів. Врахування індивідуальних потреб та рівня підготовки учнів у розробці матеріалів. Забезпечення можливості розширення та поглиблення знань для зацікавлених учнів.

Підготовка допоміжних матеріалів та ресурсів. Розробка додаткових матеріалів для самостійного опанування учнями. Підготовка рекомендаційних списків літератури, веб-ресурсів, практичних посібників тощо.

Цей план допоможе викладачам профтехосвіти ефективно розробляти методичні матеріали, які відповідають вимогам програми та потребам учнів, та сприяти якісному навчанню та розвитку їхніх професійних навичок.

### **2.3. Використання інноваційних методів та технологій в навчальному процесі**

Використання інноваційних методів та технологій в навчальному процесі є важливим для забезпечення активного, цікавого та ефективного навчання учнів у професійно-технічних закладах. Ось деякі з інноваційних методів та технологій, які можуть бути використані в цьому процесі:

Інтерактивні навчальні платформи. Використання спеціальних онлайн-платформ або систем управління навчанням, де здобувачі освіти можуть взаємодіяти з викладачем та іншими учнями, отримувати доступ до навчальних матеріалів, виконувати завдання та тести.

Віртуальні та розширені реальності. Використання віртуальних та розширених реальностей для створення іммерсивних навчальних середовищ, які дозволяють учням отримати практичний досвід безпосередньо на заняттях.

Мультимедійні презентації та відеоуроки. Створення цікавих та інформативних мультимедійних презентацій, відеоуроків та навчальних відеороликів для ілюстрації та пояснення складних концепцій та процесів.

Ігрові технології в навчанні (гейміфікація). Використання елементів гри, таких як виклики, досягнення, конкурси тощо, для стимулювання мотивації та активності учнів під час навчання.

Хмарні технології та віртуальні лабораторії. Використання хмарних сервісів для спільної роботи над проектами та доступу до віртуальних лабораторій для проведення практичних експериментів та досліджень.

Метод проектів та проблемно-орієнтоване навчання. Залучення учнів до розв'язання реальних проблем та завдань через проектну діяльність, що сприяє їхньому практичному навчанню та розвитку творчих навичок.

Співпраця через мережу. Залучення учнів до спільної роботи та обміну досвідом з колегами через віртуальні спільноти, форуми, чати тощо.

Використання цих інноваційних методів та технологій може значно підвищити ефективність навчання, зацікавленість учнів та підготовку їх до сучасних вимог ринку праці.

## **2.4. Оцінювання та корекція методичної діяльності**

Оцінювання та корекція методичної діяльності є важливим етапом у процесі підвищення ефективності навчального процесу. Оцінювання дозволяє виявити сильні та слабкі сторони методичної роботи та виявити можливість для подальших вдосконалень. Нижче наведені кроки, які можна виконати для оцінювання та корекції методичної діяльності:

- ☐ збір інформації (проведіть оцінювання методичної діяльності, використовуючи різноманітні джерела інформації, такі як анкетування здобувачів освіти, спостереження за заняттями, аналіз результатів оцінювання, співбесіди з колегами та учнями);

- ☐ аналіз результатів (оцініть зібрану інформацію, виявіть позитивні та негативні аспекти методичної роботи, визначте основні тенденції та проблеми, які потребують уваги);

- ☐ виявлення пріоритетів (визначте пріоритетні напрямки для корекції методичної діяльності, зосереджуючись на найбільш важливих аспектах, які впливають на якість навчання та навчальний процес);

- ☐ розробка плану корекції (розробіть конкретний план заходів для вдосконалення методичної діяльності, включаючи впровадження нових методів та підходів, коригування програм, навчальних матеріалів та методів оцінювання);

- ☐ впровадження змін (проведіть необхідні зміни в методичній діяльності на підставі розробленого плану корекції, забезпечте належне впровадження нових методів та підходів у навчальний процес);

□ моніторинг та оцінка ефективності змін (слідкуйте за результатами впроваджених змін, збирайте відгуки та спостереження щодо їхньої ефективності; проводьте регулярний моніторинг та оцінку для визначення потреб у подальших корекціях);

□ постійне вдосконалення (продовжуйте працювати над вдосконаленням методичної діяльності, враховуючи зібрані дані та відгуки, і впроваджуйте нові підходи та інновації для подальшого покращення навчального процесу).

Цей процес дозволяє викладачам профтехосвіти систематично оцінювати та вдосконалювати свою методичну роботу, забезпечуючи найвищу якість навчання та досягнення найкращих результатів для учнів.

### **III. Практична реалізація методичної роботи викладача профтехосвіти**

#### **3.1. Досвід впровадження методичних інновацій в навчальний процес**

Впровадження методичних інновацій в навчальний процес є важливим етапом у підвищенні якості навчання та підготовки учнів до сучасних вимог ринку праці. Я використовую наступні:

✓ використання інтерактивних методів навчання (впровадження інтерактивних методів навчання, таких як групові дискусії, рольові ігри та вправи, дозволило залучити учнів до активної участі в навчальному процесі. Це сприяло покращенню засвоєння матеріалу та розвитку їхніх критичного мислення та комунікативних навичок);

✓ використання відеоуроків та мультимедійних презентацій (створення відеоуроків та мультимедійних презентацій для ілюстрації складних концепцій та процесів допомогло у візуалізації матеріалу та полегшенні його засвоєння учнями);

✓ гейміфікація навчання (використання елементів гри в навчальному процесі, таких як призи, рекорди та бейджі, мотивувало здобувачів освіти до активного участі та досягнення кращих результатів у навчанні);

✓ впровадження практичних проєктів (організація практичних проєктів та завдань, які моделюють реальні ситуації з ринку праці, дозволила студентам застосовувати отримані знання та навички на практиці, що підвищило їхню готовність до професійної діяльності);

✓ співпраця з партнерами з ринку праці (залучення партнерів з ринку праці до навчального процесу, проведення майстер-класів та стажування на підприємствах допомогло учням отримати практичний досвід та відчувати реальні вимоги та потреби ринку праці);

✓ курси онлайн-навчання та вебіари (організація курсів онлайн-навчання та вебінарів дозволила розширити доступ до навчальних

матеріалів та експертних знань, що допомогло учням навчатися за власним графіком та отримувати актуальну інформацію).

Ці методичні інновації допомогли покращити навчальний процес та підвищити мотивацію та ефективність навчання учнів. Постійне впровадження та вдосконалення таких підходів є важливим для підготовки кваліфікованих фахівців, які відповідають сучасним вимогам ринку праці.

### **3.2. Роль самоосвіти в професійному зростанні викладача**

Самоосвіта відіграє ключову роль у професійному зростанні викладача, особливо в галузі профтехосвіти, де швидкий розвиток технологій та зміна вимог ринку праці вимагає постійного оновлення знань та навичок, а саме:

- оновлення знань та навичок (самоосвіта дозволяє викладачам триматися в курсі останніх тенденцій та інновацій у своїй галузі, оновлювати свої знання та навички і адаптувати їх до змін у сучасному освітньому середовищі);

- розвиток професійних компетенцій (шляхом самоосвіти викладачі можуть розширювати свої професійні компетенції, вдосконалювати свої методичні та педагогічні навички, вивчати нові підходи до навчання та організації навчального процесу);

- підвищення кваліфікації (самоосвіта дозволяє викладачам підвищувати свою кваліфікацію через участь у семінарах, конференціях, майстер-класах, вебінарах та інших професійних заходах);

- стимулювання особистого розвитку (самоосвіта допомагає викладачам розвивати свою особистість, підвищувати самооцінку та самодисципліну, розширювати свій кругозір та розвивати креативність);

- підвищення якості навчання (самоосвіта сприяє покращенню якості навчання шляхом вдосконалення методів та підходів до навчання, використання сучасних технологій та інновацій в навчальному процесі);

- адаптація до змін (швидкий темп розвитку технологій та зміна вимог ринку праці вимагає від викладачів постійного вдосконалення та

адаптації; самоосвіта допомагає викладачам бути гнучкими та готовими до змін, шляхом постійного оновлення своїх знань та навичок).

Отже, самоосвіта є невід'ємною складовою професійного зростання викладача, яка допомагає не лише зберегти високий рівень професійної компетентності, але й розвиватися та успішно працювати у швидкозмінному середовищі сучасної освіти.

### **3.3. Співпраця з колегами та іншими учасниками освітнього процесу**

Співпраця з колегами та іншими учасниками освітнього процесу є важливим аспектом професійної діяльності викладача профтехосвіти. Вона сприяє обміну досвідом, розвитку та вдосконаленню методів навчання, створенню сприятливого навчального середовища та підвищенню якості освіти.

Обмін досвідом та ідеями. Активна співпраця з колегами дозволяє обмінюватися ідеями, кращими практиками та досвідом у викладанні конкретних предметів або методів навчання.

Колективне планування та розробка уроків і курсів. Робота в колективі дозволяє викладачам спільно планувати та розробляти уроки, курси та навчальні програми, що сприяє створенню більш комплексних та ефективних навчальних матеріалів.

Спільні проекти та дослідження. Викладачі можуть співпрацювати у реалізації спільних проектів, досліджень або практичних заходів, що сприяє обміну знаннями та допомагає залучити різноманітні перспективи та експертизу.

Творча співпраця та інновації. Викладачі можуть разом працювати над впровадженням нових методів навчання, використанням інноваційних технологій та розвитком креативних підходів до організації навчального процесу.

Участь у професійних спілках та асоціаціях. Активна участь у професійних спілках та асоціаціях дозволяє викладачам отримувати доступ до інформації та ресурсів, обмінюватися досвідом та брати участь у професійних заходах та семінарах.

Співпраця зі учнями та їхніми батьками. Важливо також співпрацювати зі здобувачами та їхніми батьками, враховуючи їхні потреби та очікування, забезпечуючи відкрите спілкування та підтримку протягом навчального процесу.

Співпраця з колегами та іншими учасниками освітнього процесу сприяє створенню колективу професіоналів, які спільно працюють для досягнення спільних цілей та покращення якості навчання та освіти.

## **IV. Проблеми та перспективи методичної роботи викладача профтехосвіти**

### **4.1. Визначення основних проблем у методичній роботі викладачів професійно-технічних навчальних закладів**

У методичній роботі викладачів професійно-технічних навчальних закладів можуть виникати різні проблеми, які впливають на якість навчання та навчальний процес в цілому, а саме:

- відсутність актуальних методичних матеріалів та ресурсів (брак доступу до сучасних методичних матеріалів, підручників, технічної літератури та навчальних ресурсів може ускладнювати підготовку до занять та розвиток курсів);
- неадекватність методів навчання (використання застарілих або неефективних методів навчання може призводити до низького рівня зацікавленості здобувачів освіти та неефективного засвоєння матеріалу);
- недостатня підготовка викладачів (відсутність достатньої підготовки викладачів у сучасних методиках навчання, використанні інноваційних технологій та організації навчального процесу може обмежувати їхню ефективність);
- низький рівень мотивації учнів (відсутність стимулу для навчання та низький рівень мотивації серед учнів може ускладнювати досягнення успіху в навчанні та знижувати якість освіти);
- відсутність підтримки та співпраці з адміністрацією (недостатня підтримка та співпраця з адміністрацією навчального закладу може ускладнювати розвиток методичної роботи та впровадження інноваційних підходів);
- недостатня увага до індивідуальних потреб учнів (відсутність індивідуалізованого підходу до навчання та недостатня увага до потреб кожного учня може призводити до втрати мотивації та незадоволення зі сторони учнів);

- обмежені можливості доступу до сучасних технологій (відсутність доступу до сучасних технологій та інноваційних засобів навчання може ускладнювати використання сучасних методів та підходів у навчанні).

Розв'язання цих проблем може включати в себе постійне оновлення методичних матеріалів, підвищення кваліфікації викладачів у сучасних методиках навчання, створення стимулів для мотивації учнів, підтримку співпраці між викладачами та адміністрацією, а також забезпечення доступу до сучасних технологій та ресурсів.

#### **4.2. Шляхи вирішення існуючих проблем**

Існуючі проблеми в методичній роботі викладачів професійно-технічних навчальних закладів можна вирішити за допомогою різних шляхів та стратегій. Ось кілька можливих шляхів вирішення цих проблем:

□ Підвищення кваліфікації викладачів. Організація регулярних тренінгів, семінарів, курсів підвищення кваліфікації викладачів дозволить їм оволодіти новими методиками навчання, оновити свої знання та навички.

□ Створення методичних центрів. Впровадження методичних центрів у навчальних закладах, де викладачі матимуть доступ до актуальних методичних матеріалів, консультацій та підтримки від колег.

□ Стимулювання та підтримка викладачів. Надання викладачам можливостей для професійного зростання та саморозвитку, створення мотиваційних систем та преміювання за досягнення в методичній роботі.

□ Створення мережі співпраці. Створення мережі співпраці між викладачами різних навчальних закладів, де вони зможуть обмінюватися досвідом, ресурсами та ідеями.

□ Впровадження інноваційних методів навчання. Сприяння впровадженню інноваційних методів навчання, використання сучасних технологій та педагогічних підходів у навчальному процесі.

□ Залучення учнів до процесу. Залучення учнів до активної участі у методичній роботі, наприклад, через проведення студентських консультацій, збору відгуків та пропозицій щодо покращення навчання.

□ Підтримка та співпраця з адміністрацією. Встановлення ефективної співпраці між викладачами та адміністрацією навчального закладу, що сприятиме вирішенню проблем та підтримці у впровадженні нововведень.

Ці шляхи допоможуть вирішити існуючі проблеми у методичній роботі викладачів профтехнічних навчальних закладів та сприятимуть покращенню якості навчання та навчального процесу в цілому.

#### **4.3. Можливості вдосконалення методичної роботи для підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти**

Існує безліч можливостей для вдосконалення методичної роботи викладачів з метою підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти в профтехнічних навчальних закладах:

Використання сучасних методик навчання. Застосування сучасних методик навчання, таких як проблемне навчання, проектне навчання, кооперативне навчання та інші, сприяє активній участі здобувачів освіти у процесі навчання та покращує їх засвоєння матеріалу.

Впровадження інноваційних технологій. Використання інноваційних технологій, таких як віртуальна реальність, інтерактивні дошки, онлайн-курси та інші, дозволяє зробити навчання більш цікавим, ефективним і доступним для учнів.

Розвиток професійних навичок. Запровадження програм та заходів з розвитку професійних навичок, таких як комунікація, креативність, критичне мислення та розв'язання проблем, допомагає учням готуватися до вимог сучасного ринку праці.

Індивідуалізований підхід. Врахування індивідуальних особливостей та потреб кожного учня дозволяє створити навчальне середовище, яке сприяє максимальному розвитку їхнього потенціалу.

Залучення до професійної практики. Організація стажування, практичних занять та проєктів на підприємствах допомагає учням отримати практичний досвід та підготуватися до реальних викликів професійної діяльності.

Розвиток методичної бази. Постійне оновлення та розвиток методичної бази, створення та обмін методичними матеріалами, а також проведення методичних заходів та семінарів сприяють підвищенню професійної компетентності викладачів.

Оцінка та зворотній зв'язок. Впровадження системи оцінки якості навчання та зворотного зв'язку зі учнями дозволяє вчасно виявляти проблеми та вносити корективи для поліпшення якості навчання.

Ці можливості дозволять викладачам профтехнічних навчальних закладів підвищити якість професійної підготовки здобувачів освіти та підготувати їх до успішної кар'єри в сучасному світі праці.

## ВИСНОВОК

У рамках випускної роботи було проведено дослідження методичної роботи викладачів професійно-технічних навчальних закладів. В ході дослідження було виявлено ряд проблем, які впливають на якість професійної підготовки здобувачів освіти, таких як відсутність актуальних методичних матеріалів, недостатня підготовка викладачів у сучасних методиках навчання та низький рівень мотивації учнів.

Однак, на основі отриманих результатів, було розроблено низку рекомендацій та стратегій для вдосконалення методичної роботи та підвищення якості професійної підготовки ліцеїстів. Серед таких рекомендацій варто виділити підвищення кваліфікації викладачів, створення методичних центрів, впровадження інноваційних методів навчання та залучення учнів до процесу.

Таким чином, використання запропонованих рекомендацій та стратегій дозволить покращити методичну роботу викладачів професійно-технічних навчальних закладів та забезпечити більш ефективну та якісну підготовку майбутніх фахівців.

Висновки щодо ефективності методичної роботи викладача профтехосвіти показують, що ця робота має ключове значення для якісної підготовки учнів у професійних навчальних закладах. З урахуванням складностей та викликів, які стоять перед викладачами профтехнічної освіти, ефективна методична робота виявляється важливою складовою успіху освітнього процесу.

Ефективна методична робота викладачів професійно-технічних навчальних закладів безпосередньо впливає на якість освіти, яку отримують учні. Грамотно розроблені методичні матеріали, інноваційні підходи до навчання та організації уроків сприяють кращому засвоєнню матеріалу.

Вона дозволяє враховувати індивідуальні потреби та особливості кожного учня. Це сприяє розвитку кожного учня відповідно до його можливостей та підготовці до майбутньої професійної діяльності. Сприяє

стимулюванню інновацій та розвитку освітнього процесу. Вона підтримує використання новітніх технологій, методик та педагогічних підходів. Якісна методична робота викладачів сприяє підвищенню мотивації здобувачів освіти до навчання. Це досягається завдяки цікавим та змістовним урокам, використанню активних методів навчання та створенню сприятливого навчального середовища. Враховує сучасні вимоги ринку праці та готує здобувачів освіти до успішної професійної діяльності. Вона сприяє розвитку не лише технічних, а й міжособистісних та комунікативних навичок, які є ключовими у сучасному світі.

Отже, ефективна методична робота викладачів професійно-технічних навчальних закладів визначає успішність навчання та підготовки майбутніх фахівців. Її постійне вдосконалення та удосконалення є важливим завданням для забезпечення якісної освіти та відповіді на вимоги сучасного суспільства.

Перспективи подальших досліджень у області методичної роботи викладачів професійно-технічних навчальних закладів є широкими і мають великий потенціал для розвитку та вдосконалення освітнього процесу:

1. Розвиток інноваційних методик навчання.
2. Адаптація методичних підходів до потреб сучасного ринку праці.
3. Оцінка впливу інноваційних технологій на якість освіти.
4. Стимулювання інновацій в методичній роботі.
5. Розвиток системи оцінювання якості методичної роботи.
6. Вивчення впливу соціокультурних та психологічних факторів на методичну діяльність.

Загалом, подальші дослідження у цій області можуть сприяти розширенню наукових знань та розвитку інноваційних підходів у викладанні та навчанні в професійно-технічних навчальних закладах.

## Список використаної літератури

1. Андрєєва Л.І. Система методичної роботи закладу професійної освіти методичний посібник /Л .Андрєєва. м. Хмельницький: 2023. 98 с.
2. Ковальчук, О. В. Методична робота в системі професійної освіти: проблеми та перспективи. - Київ: Видавництво "Освіта", 2018 р.
3. Петрова, Н. І. Особливості методичної роботи викладача профтехнічного закладу. - Дніпро: Видавництво "Наукова думка", 2019 р.
4. Семенов, В. П. Методична робота в системі професійної освіти: теорія та практика. - Харків: Видавництво "ІПОР", 2018 р.
5. Іванова, М. С. Роль методичної роботи в підвищенні якості професійної підготовки здобувачів освіти. - Львів: Видавництво "Світ", 2020 р.
6. Гаврилюк, А. К. Сучасні підходи до організації методичної роботи в профтехнічному закладі. - Одеса: Видавництво "Поліграф", 2018 р.
7. Дрозіч, І. (2018). Методична робота в закладі професійної (професійно- технічної) освіти сфери ресторанного господарства як засіб підвищення професійної компетентності майстрів виробничого навчання. Professional Pedagogics, 17, 106-114. <https://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.17.106-114>.
8. Верховна рада України, 2017. Закон України «Про освіту». [online] (Останнє оновлення 28 Вересень 2018) Доступно : <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>> [Дата звернення 28 грудень 2018].
9. Верховна рада України, 2010. Про удосконалення методичної роботи в системі професійно-технічної освіти. [online] (Останнє оновлення 12 Грудень 2000) Доступно : <<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0582290-00>> [Дата звернення 28 Грудень 2018].
10. Верховна рада України, 2010 Типове положення про атестацію педагогічних працівників. [online] (Останнє оновлення 8 Серпень 2013)

Доступно: <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10>> [Дата звернення 28 Грудень 2018].

11. Кремень В.Г. ред., 2008. Енциклопедія освіти. Київ: Юрінком Інтер. 7. Міністерство освіти і науки, 2018. Концепція розвитку педагогічної освіти. [online] (Останнє оновлення 16 Липень 2018) :  
Доступно :  
<<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>> [Дата звернення 28 Грудень 2018].

12. Ничкало, Н. Г., 2014. Українська наукова школа педагогічна майстерності скарбниця сьогодення і майбутнього. Вища освіта України: Теоретичний та науково-методичний часопис. Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології, 3(54), с. 22-29 Nychkalo, N. H., 2014. Ukrainska naukova shkola pedahohichna maisternosti skarbnytsia sohodennia i maibutnoho. Vyshcha osvita Ukrainy: Teoretychnyi ta naukovy-metodychnyi chasopys. Pedahohika vyshchoi shkoly: metodolohiia, teoriia, tekhnolohii, 3(54), s. 22-29

## ДОДАТОК А

Творчий звіт викладача за 2023-2024 н.р.

## ДОДАТОК Б

Індивідуальний план розвитку самоосвіти та професійного розвитку  
викладача